

השבחת זני חמניות
דוח לשנת 2006
מוגש ע"י
מוטי הררי ומיכל שוורצברג – מו"פ ערבה

א. סלקציות

- **אדום** – 147 קוי חמניות מסלקציות משנים קודמות נבחנו למידת אחידות, ברור קוים וצמחים בודדים בעלי עקרות, מידת עצמת הצבע של הפרח ושל הגבעול, גובה, מועד הפריחה, העדר פרחי צד. כל אלו נבחנו בשתי עונות – חורף ואביב-קייץ. נבחרו כ-250 צמחים מצטיינים להמשך הסלקציות וכהורים למכלואים. ימשכו הסלקציות, בעיקר של אדום יין (אדום על רקע קרם) שהשפעתו על מידת עקרות המכלוא טובה משל אדום קטיפה (אדום על רקע צהוב). עיקר העבודה תתמקד באיכות הפרח, אחידות וגובה. תמשך עבודת הברור של טיפוסים עקרים לשם הכנת מכלוא אדום איכותי.
- **כתום** – בשטח מבודד בעונות החורף והאביב-קייץ, נבחנו 133 קוים שונים. המטרה ברור טיפוסים מצטיינים לשימוש כקוי הורים במכלוא בעל פרחים לשוניים כתומים ורחבים עם מספר רב של דורי פרחים לשוניים ומרכזים בהירים וכהים. בודדו 256 קוים להמשך העבודה. תמשך העבודה מתוך מטרה לקבל מכלוא גבוה שאינו דורש תאורה בעונת החורף והמתאים לאיזורי אקלים שונים בעיקר באירופה ובארצות הברית.
- **לימון** – בשטח מבודד נבחנו 56 קוים של חמניות בעלי פרחים בצבע לשוני לימוני. מהם בוררו 45 קוים מצטיינים להמשך עבודת השבחה מתוך מטרה ליצור מכלוא בצבע לימון בעל מרכז כהה.

ב. מכלואים

- שחררו לריבוי בנוסף למכלואים "דפנה" ו- "להבה" (Flame) הורים למכלואים הבאים :
- **RINGO** – זן מכלוא בצבע כתום עם טבעת בצבע בורדו עז. מכלוא זה נקי מהבעיות שליוו את המכלוא להבה, הוא אחיד, כולו עקר וללא פרחי צד. הוא זן בכיר.
 - **קורונה** – זן במופע יחודי, בו הפרחים הלשוניים בשני דורים כתומים בצבעם והפרחים הצינוריים נושאי צינור ארוך הנפתח בקצהו ככתר.
 - **תפוז** – זן בעל פרחים מלאים, ללא פרחים צינוריים, ללא פרחי צד בצבע כתום ובכיר מאוד.

מכלואים אלו נבחנו כבר במו"פ וחלקם גם אצל חקלאים בערבה.

במבחנים ראשוניים נבחנו כ-30 מכלואים נוספים מהם יבחנו בהיקף חצי מסחרי בעונת הסתיו שלושה מכלואים חדשים.

בבחינת המכלואים שנערכה בסתיו 2006 נמצאות 6 מכלואים מטיפוס "דפנה גבוה" שאינם דורשים תאורה בעונת החורף. נערך ריבוי ההורים בתנאי בידוד ויכנו מיכלואים לבחינתם בהיקף חצי מסחרי בעונת החורף הבאה.

נושא חדש שנכנס לעבודה הוא פיתוח מכלואי חמניות ננסיות לגידול כעציץ פורח. נושא זה נכנס על פי בקשות של שתלנים בהולנד ובארצות הברית.